શ્રી શત્રુંજય - મુક્તિ સમ્યગ્જ્ઞાન અભ્યાસક્રમ

C/o. શાહ ગોવિંદજી વીરમ, ફેક્ટરી કમ્પાઉન્ડ, મોંઢા રોડ, ઔરંગાબાદ - ૪૩૧ ૦૦૧

સમ્યગ્જ્ઞાન પરિચય

Answer sheet

◆◆◆ અભ્યાસક્રમ જવાબ પત્ર ◆◆◆

એનરોલમેન્ટ નંબર - SY Gujrati 1

ગામ 2020-21

વિદ્યાર્થીનું નામ

પ્રશ્ન-૧ ખાલી જગ્યા

(૧)	મહુસેન
(૨)	સમ્યક્ત્વ
(૩)	શ્રી વજ્રપંજર
(૪)	પંચાસ્તિકાય
(૫)	ઉસન્ના
(૬)	અદૃશ્ય
(૭)	મોતીની માળા
(૮)	નવકાર
(૯)	થાણુ સમાન
(૧૦)	જ્યોત્કા
(૧૧)	મધ્યલોક
(૧૨)	ઉત્તરગુણ
(૧૩)	નામ
(૧૪)	સર્વ સાધુ
(૧૫)	તીર્થ
(૧૬)	ઉપયોગ પૂર્વક
(૧૭)	વિજય
(૧૮)	વજ્રના કિલ્લા
(૧૯)	કર્મ બંધ
(૨૦)	વાદ - વિજેતાની

પ્રશ્ન-૨ એક જ શબ્દમાં

(૧)	સોમિલ
(૨)	સ્થાપના
(૩)	કર્મ વિપાક
(૪)	વિરાસિના
(૫)	અનેકાનિકસ્યોબો
(૬)	તિરછર્લોક
(૭)	સ્થિતિ બંધ
(૮)	જૃંભિકા
(૯)	વિવેકને
(૧૦)	ગોબરગામ
(૧૧)	શોક્ય સમાન
(૧૨)	યોગ
(૧૩)	કુંભા - કાંક્ષા
(૧૪)	વૈતાઢ્ય પર્વતો ઉપર
(૧૫)	આત્મ શુદ્ધિ
(૫)	કિલ્લારૂપ
(૬)	શોભનું
(૭)	~~ક્ષા~~ સર્વજ્ઞ
(૮)	વ્રત
(૯)	બે પાહૂકારૂપ
(૧૦)	વિપાક
(૧૧)	શ્રેણિકો
(૧૨)	પતાકાસામાન
(૧૩)	હુથિયાર રુપ
(૧૪)	પ્રદેશ
(૧૫)	માહસમાન
(૧૬)	જાણવું
(૧૭)	સાચું
(૧૮)	સુત્રના અનુસારે
(૧૯)	કુટ - શિખરો
(૨૦)	આ

પ્રશ્ન-૩ શબ્દનો અર્થ

(૧)	શ્રાવે / સોહાંકરે
(૨)	ઢાકણું
(૩)	શ્રમણોપાસક
(૪)	અંતરાય કર્મ

પ્રશ્ન-૪ જોડકાં જોડો

(૧)	૭	(૬)	૫
(૨)	૮	(૭)	૪
(૩)	૯	(૮)	૩
(૪)	૬	(૯)	૨
(૫)	૧૦	(૧૦)	૧

પ્રશ્ન-૫ સંખ્યામાં જવાબ

(૧)	૧૫૮
(૨)	૫૦
(૩)	૧૮૦૦
(૪)	૧૮
(૫)	૮
(૬)	૨૦૨
(૭)	૫૦૦
(૮)	૨૦
(૯)	૧૨૫
(૧૦)	૪૫૦૦૦૦૦

પ્રશ્ન-૬ ✓ કે ✗		પ્રશ્ન-૭ આ વાક્ય ક્યા પાને છે તે નંબર	
(૧)	✓	(૧)	૬
(૨)	✗	(૨)	૨૬
(૩)	✓	(૩)	૨
(૪)	✓	(૪)	૨૨
(૫)	✗	(૫)	૨૮
(૬)	✗	(૬)	૨૩
(૭)	✓	(૭)	૨૨
(૮)	✗	(૮)	૮
(૯)	✗	(૯)	૧૪
(૧૦)	✓	(૧૦)	૨

પ્રશ્ન ૧-મેળવેલ ગુણ	+	પ્રશ્ન ૨-મેળવેલ ગુણ	+	પ્રશ્ન ૩-મેળવેલ ગુણ	+	પ્રશ્ન ૪-મેળવેલ ગુણ	+	પ્રશ્ન ૫-મેળવેલ ગુણ	+	પ્રશ્ન ૬-મેળવેલ ગુણ	+	પ્રશ્ન ૭-મેળવેલ ગુણ	+	પ્રશ્ન ૮-મેળવેલ ગુણ	=	કુલ ગુણ

રીમાર્ક ____________________ તપાસનારની સહી ____________________

પ્રશ્ન - ૮

3

૧. → જેમ મોદક-લાડવા બનાવતી વખતે જ એની ¹પ્રકૃતિ - સ્વભાવ, ²સ્થિતિ - સમય કાળ, ³રસ - મીઠાસ - કડવાસ અને ⁴પ્રદેશ - આકાર, નાના-મોટા, ઓછા - વધુ કણોવાળા, જેનું વજન ભિન્ન² હોય. તે નક્કી થઈ જાય છે. તેમજ કર્મબંધ વખતેજ ચાર વસ્તુઓ આપણા શુભ-અશુભ ભાવાનુસાર, નક્કી થઈ જાય છે. કર્મ પ્રકૃતિ, સ્થિતિ, રસ અને પ્રદેશ ને આશ્રયી ને આત્મા જ્યારે ક્રોધ, માન, અસત્ય, ચોરી વિગેરે ભાવવાળો બને છે ત્યારે કાર્મણ વર્ગણા ને પોતાની તરફ ખેંચે છે. તે કાર્મણ વર્ગણા ની સાથે ક્ષીરનીર ની જેમ એક મેક કર્મ સ્વરૂપે થઈ ચોંટે છે. ત્યારે ¹કર્મ સ્વભાવ તે પ્રકૃતિબંધ, ²કર્મ કાળનું માપ તે સ્થિતિબંધ, ³કર્મ પુદ્ગલ ના શુભ - અશુભ રસ નું તીવ્ર-મંદ પણું તે અનુભાગરસ બંધ ⁴કર્મ પુદ્ગલ ના દળિયાનું માન તે પ્રદેશ બંધ. એ ચાર પ્રકારે કર્મ બંધ થાય.

—☼—

૨. → શ્રાવક સ્વરૂપ ને સમજેલો હોય - ઉપયોગ પૂર્વક દરેક ક્રિયા કરતો હોય છે. તેની નાની પણ આરાધના કર્મ-નિર્જરા અને પુણ્ય માટે થાય છે. તે શ્રાવક હોય છે. શ્રાવક ના ચાર પ્રકાર માં ① નામ-શ્રાવક ② સ્થાપના શ્રા. ③ દ્રવ્ય શ્રા. ④ ભાવ શ્રા. ભાવ શ્રા. ના ત્રણ પ્રકાર છે. ① દર્શન શ્રા. ② વ્રત શ્રા. ③ ઉત્તરગુણ શ્રા. - એ ત્રણ શ્રેષ્ઠ કોટી ના શ્રાવક હોય છે. સ્થાનાંગ સૂત્ર માં શ્રા. ના ચાર પ્રકાર કહે છે. ① માતા સમાન ② ભાઈ સમાન ③ મિત્ર સમાન ④ શોક્ય સમાન. પ્રકારાંતરે શ્રા. ના ચાર પ્રકાર કહે છે. ① દર્પણ સ. ② પતાકા સ. ③ થાણું સ. ④ ખરંટક સ. એ બધા માંથી અમે નામ ના શ્રાવક છીએ.

3

—☼—

૩. સમ્યગ્દર્શન એટલે સુદેવ - અઢાર દોષ રહિત એવા શ્રી અરિહંતદેવ તે શુદ્ધ દેવ તત્વ, સુગુરુ- આઠ પ્રવચન માતા ના ધારક એવા સુસાધુ તે શુદ્ધ સુગુરુ તત્વ, સુધર્મ- વિનય મૂલ એવા શ્રી જિન પ્રણીત ધર્મ તે શુદ્ધ ધર્મ તત્વ એ ત્રણે તત્વ ઉપર અતૂટ શ્રદ્ધા રાખવી તે સમ્યગ્દર્શન છે. સમ્યગ્દર્શન નો મહિમા વિરતિ નો સ્વીકાર કરી શ્રાવક ના બાર વ્રતો નું સ્વીકાર અત્યંત આવશ્યક છે. વિરતિ એ જો મહેલ છે. તો સમ્યગ્દર્શન એનો પાયો છે. વિરતિ એ મોતી ની માળા છે. તો સમ્યગ્દર્શ એ દોરો છે. વિરતિ એ રથ છે. તો સમ્યગ્દર્શન એનો સારથી છે. એ સમ્યગ્દર્શન નું મહિમા છે.

3 3

—☼—

૪. તિર્છાલોક ચોરસ રૂચક થી ૯૦૦ યોજન ઉપર અને ૯૦૦ યોજન નીચે એમ કુલ-૧૮૦૦ યોજન પ્રમાણ છે. ઝાલર ના આકાર ના આ લોક માં વ્યંતરો, મનુષ્યો, તિર્યંચો, અસંખ્યાતા દ્વીપો - સમુદ્રો આવેલા છે. તિર્છાલોક ના મધ્યભાગ માં એક લાખ યોજન પ્રમાણવાળો જંબુદ્વીપ છે. તેની આજુબાજુ વલયાકારે લવણ સમુદ્ર, ધાતકીખંડ, કાલોદધિ સમુદ્ર, પુષ્કરાવર દ્વીપ, પુષ્કરાવર- સમુદ્ર છે. એમ ક્રમશઃ અસંખ્ય દ્વીપ - સમુદ્રો એના પૂર્વ-પૂર્વ થી બમણા વિસ્તાર વાળા છે. તિર્છાલોક ને મર્ત્યલોક, મધ્યલોક વિગેરે જુદા - જુદા નામો થી ઓળખાય છે.

3

—☼—

૫. સદા સર્વદા સર્વત્ર સહાયક અદ્ભુત નવકાર મહામંત્ર ના નવપદો ની સાથે આપણા દેહ અને આત્માની રક્ષા જોડવામાં આવી છે. શ્રી વજ્રપંજર સ્તોત્ર બોલી વિવિધ મુદ્રાઓ દ્વારા વજ્ર પિંજરુ કલ્પેલુ છે. ① મસ્તક ઉપર માથા ના કવચરૂપ ② શ્રેષ્ઠ મુખવસ્ત્રિકારૂપ ③ અંગરક્ષારૂપ ④ આયુધરૂપ ⑤ પાદુકારૂપ ⑥ વજ્રમય શિલારૂપ ⑦ વજ્ર ના કિલ્લારૂપ ⑧ ખેરના અંગારાની ખાઈ રૂપ ⑨ વજ્રમય ઢાંકણ રૂપ એવી રીતે રક્ષાઓ કરવામાં ઉત્પન્ન થયેલી રક્ષા ને જે કરે છે. તેને આધિ, વ્યાધિ, ભય નડતા